

Čo prinesie Európsky ekologický dohovor

Európska komisia predstavila 11. decembra 2019 The European Green Deal (Európsky ekologický dohovor – „EED“). EED obsahuje akýsi plán, prostredníctvom ktorého by sa mal dosiahnuť veľmi ambiciózný cieľ – stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom na svete. Akým spôsobom sa to má dosiahnuť?

Komplexný prístup

Na otázku, akým spôsobom sa má dosiahnuť tento ambiciózný cieľ, nachádzame odpovede v EED prostredníctvom opatrení, ktoré sa dotýkajú mnohých oblastí. Počnúc znižovaním emisií z dopravy, cez oblasti priemyslu, výroby, spotreby, plošnej infraštruktúry, potravinárstva, poľnohospodárstva, výstavby, zdaňovania a sociálnych dávok.

Oblasť emisií skleníkových plynov

Z oblasti znižovania emisií skleníkových plynov sa vytýčil nový cieľ, a to dosiahnutie uhlíkovej neutrality v roku 2050.¹ Na dosiahnutie tohto cieľa predloží Komisia do marca 2020 prvý európsky právny predpis v oblasti klímy, ktorý by sa mal stať právne záväzným. Tým sa legislatívne zakotví cieľ klimatickej neutrality do roku 2050.

Od roku 1990 do roku 2018 EÚ znížila emisie skleníkových plynov o 23 %. Ďalším cieľom, ktorý by mal byť súčasťou právneho predpisu, je zníženie emisií skleníkových plynov do konca roka 2030 aspoň na 50 až 55 % v porovnaní s rokom 1990.

Opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov sa dotýkajú rôznych odvetví hospodárstva. V oblasti energetiky tvorí výroba a využívanie energie celkovo viac ako 75 % emisií skleníkových plynov a opatrením na zníženie emisií skleníkových plynov je dekarbonizácia sektoru energetiky. 40 % našej spotreby energie pripadá na budovy a možným riešením je renovácia budov s cieľom pomôcť ľuďom znížiť ich účty za energiu a zredukovať spotrebu energie.

Keďže doprava predstavuje až 25 % všetkých emisií skleníkových plynov v EÚ, EED navrhuje znížiť emisie skleníkových plynov z dopravy až o 90 %, a to najmä zavádzaním ekologickejších, lacnejších a zdravších foriem súkromnej a verejnej dopravy.

Napríklad podstatná časť (až 75 %) vnútrozemskej nákladnej cestnej dopravy sa realizuje po cestách, a preto bude prvoradé, aby sa presunula na železnice a vnútrozemské vodné cesty. V prípade vozidiel so spaľovacím motorom navrhne Komisia prísnejšie normy pre emisie látok znečisťujúcich ovzdušie.

Oblasť poľnohospodárstva

Z oblasti poľnohospodárstva sa predstavila nová stratégia s pútavým názvom „z farmy na stôl“. Vo všeobecnosti výroba potravín spôsobuje znečistenie ovzdušia, vody a pôdy, prispieva k strate biodiverzity a zmene klímy a spotrebúva nadmerné množstvo prírodných zdrojov a taktiež sa vyrobenými potravinami plytvá. Opatrenia z dielne tejto stratégie by mali najmä podstatne obmedziť používanie chemických pesticídov a riziká spojené s ich používaním, ako aj používanie hnojív a antibiotík. Komisia na základe dialógu so zainteresovanými stranami určí opatrenia, ktoré sú potrebné na dosiahnutie tohto obmedzenia a ktoré budú zahŕňať aj legislatívne opatrenia. Stratégia „z farmy na stôl“ by mala napomôcť udržateľnej spotrebe potravín a podporovať cenovo dostupné zdravé potraviny pre všetkých. V neposlednom rade

stratégia „z farmy na stôl“ bude obsahovať aj návrhy na zlepšenie postavenia poľnohospodárov v hodnotovom reťazci.

Zachovanie a obnova ekosystémov a biodiverzity

Narúšanie biodiverzity je spôsobené predovšetkým zmenami v spôsobe využívania pôdy a mora, priamym využívaním prírodných zdrojov a zmenou klímy ako tretím najvýznamnejším faktorom straty biodiverzity. Na zastavenie straty biodiverzity Komisia predloží do marca 2020 stratégiu biodiverzity, pričom v súvislosti s ňou sa v roku 2021 prijímú konkrétne opatrenia.

Stratégia biodiverzity by mohla zahŕňať ciele, ako je napríklad zvýšenie plochy chránených pôd a morských oblastí bohatých na biodiverzitu vychádzajúc zo sústavy Natura 2000. V súvislosti s členskými štátmi EÚ by sa mala posilniť cezhraničná spolupráca s cieľom účinnejšie chrániť a obnoviť oblasti, ktoré sú zahrnuté do sústavy Natura 2000. Komisia určí, ktoré legislatívne opatrenia by pomohli členským štátom zlepšiť a obnoviť poškodené ekosystémy.

Samotné nové opatrenia v EED však na dosiahnutie cieľov nepostačia, a preto Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi na zintenzívnení úsilia EÚ o presadzovanie a účinné vykonávanie existujúcej legislatívy a politik nadväzujúcich na EED.

Mgr. Tímea Tóthová
Eversheds Sutherland,
advokátska kancelária, s.r.o.

¹ Uhlíková neutralita znamená dosiahnuť rovnováhu medzi emisiami uhlíka a ich pohlcovaním z atmosféry do takzvaných uhlíkových zachytávačov. Za zachytávače uhlíka možno považovať všetky prírodné alebo umelo vytvorené systémy, ktoré pohlcujú viac uhlíka, ako ho vyprodukujú. Napríklad pôda, lesy a oceány.

ČESKO-SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ FORUM

1. - 2. 4. 2020

Hotel NH Collection
Olomouc Congress

Uhlíková neutralita: len jedna z mnohých zmien ovplyvňujúcich súčasnú energetiku

- Uhlíková neutralita a úloha jadra v regióne V4
- Nová energetika v ČR
- Skúsenosť so zavedením výkupcu elektriny z OZE v SR
- Európsky jednotný trh s elektrinou

2

dni

4

bloky

+30

vystupujúcich

+50

spoločností

max.
170

účastníkov

Generálny partner za ČR

Generálny partner za SR

Hlavný partner

Partneri

Mediálni partneri

OENERGETICE.CZ

Konferencia sa koná pod záštitou

Peter Weiss
Velvyslanec Slovenskej republiky v Prahe

Mgr. Miroslav Žbánek, MPA
Primátor štatutárneho mesta Olomouc

Zaregistrujte sa včas na www.cskonference.cz alebo www.cskonferencia.sk